

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 9 grudnia 2016 r.

Pozycja 530

POSTANOWIENIE

z dnia 26 listopada 2015 r.

Sygn. akt Ts 272/15

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Andrzej Rzepliński,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej M.P.K. w sprawie zgodności:

- 1) art. 10 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. z 2013 r. poz. 707, ze zm.) w zw. z art. 2 ust. 1 dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 6 września 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej (Dz. U. z 1945 r. Nr 3, poz. 13, ze zm.) w zw. z art. 1 ust. 1 dekretu z dnia 8 sierpnia 1946 r. o wpisywaniu w księgach hipotecznych (gruntowych) prawa własności nieruchomości przejętych na cele reformy rolnej (Dz. U. Nr 39, poz. 233, ze zm.) w zw. z art. 1 dekretu z dnia 6 czerwca 1945 r. o mocy obowiązującej orzeczeń sądowych, wydanych w okresie okupacji niemieckiej na terenie Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 25, poz. 151, ze zm.) z art. 2, art. 7 oraz art. 64, art. 10, art. 45 ust. 1, art. 77 i art. 177 w zw. z art. 21 ust. 1 i 2, a także art. 79 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) art. 5 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r. poz. 121, ze zm.) z art. 2, art. 7 oraz art. 64, art. 10, art. 45 ust. 1, art. 77 i art. 177 w zw. z art. 21 ust. 1 i 2, a także art. 79 Konstytucji,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej z 6 sierpnia 2015 r. M.P.K. (dalej: skarżący) zakwestionował zgodność art. 10 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. z 2013 r. poz. 707, ze zm.; dalej: u.k.w.h.) w zw. z art. 2 ust. 1 dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 6 września 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej (Dz. U. z 1945 r. Nr 3, poz. 13, ze zm.; dalej: dekret o reformie rolnej) w zw. z art. 1 ust. 1 dekretu z dnia 8 sierpnia 1946 r. o wpisywaniu w księgach hipotecznych (gruntowych) prawa własności nieruchomości przejętych na cele reformy rolnej (Dz. U. Nr 39, poz. 233, ze zm.; dalej: dekret o wpisywaniu w księgach) w zw. z art. 1 dekretu z dnia 6 czerwca 1945 r. o mocy obowiązującej orzeczeń sądowych, wydanych w okresie okupacji niemieckiej na terenie Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 25, poz. 151, ze zm.; dalej: dekret o mocy obowiązują-

cej orzeczeń sądowych) z art. 2, art. 7 oraz art. 64, art. 10, art. 45 ust. 1, art. 77 i art. 177 w zw. z art. 21 ust. 1 i 2, a także art. 79 Konstytucji. Ponadto skarżący zarzucił niezgodność art. 5 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r. poz. 121, ze zm.; dalej: k.c.) z art. 2, art. 7 oraz art. 64, art. 10, art. 45 ust. 1, art. 77 i art. 177 w zw. z art. 21 ust. 1 i 2, a także art. 79 Konstytucji.

Skargę konstytucyjną wniesiono na tle następującego stanu faktycznego. Skarżący jest następcą prawnym właściciela nieruchomości rolnych położonych w K., opisanych pierwotnie w księdze gruntowej, o łącznej powierzchni 1251 ha. W 1943 r. jako właściciela tych nieruchomości wpisano Rzeszę Niemiecką. W 1945 r. sporządzono protokół w sprawie opisu, inwentaryzacji i przejścia pod zarząd państwowy nieruchomości ziemskiej położonej w K., należącej do poprzednika prawnego skarżącego. Następnie w 1946 r. na podstawie zaświadczenia i wniosku Wojewódzkiego Urzędu Ziemskiego w B. wpisano jako właściciela Skarb Państwa Polskiego na podstawie art. 2 ust. 1 lit. e dekretu o reformie rolnej, zaś poprzedni wpis własności został podkreślony na czerwono. Później sukcesywnie odłączano i przenoszono do nowo zakładanych ksiąg wieczystych kolejne działki.

Skarżący wniosł przeciwko Agencji Nieruchomości Rolnych w Warszawie Oddziałowi Terenowemu w B., Skarbowi Państwa – Państwowemu Gospodarstwu Leśnemu – Nadleśnictwu w R. oraz Skarbowi Państwa – Starostwu Powiatowemu w S. pozew o usunięcie niezgodności treści wskazanych w pozwie ksiąg wieczystych z rzeczywistym stanem prawnym przez wykreślenie Skarbu Państwa jako właściciela i wpisanie w to miejsce powoda, ewentualnie jego poprzednika prawnego. Sąd Rejonowy w Ś. z siedzibą w T. wyrokiem z lutego 2014 r. oddalił częściowo powództwo, a w pozostałym zakresie umorzył postępowanie ze względu na cofnięcie pozwu. Skarżący wniosł apelację. Wyrokiem z lutego 2015 r. Sąd Okręgowy w B. oddalił apelację.

Skarżący zarzucił, że art. 10 u.k.w.h. w zw. z art. 2 ust. 1 dekretu o reformie rolnej w zw. z art. 1 ust. 1 dekretu o wpisywaniu w księgach w zw. z art. 1 dekretu o mocy obowiązującej orzeczeń sądowych są niezgodne z art. 2 Konstytucji (zasady demokratycznego państwa prawnego i sprawiedliwości społecznej), art. 7 Konstytucji (zasada działania organów władzy publicznej na podstawie i w granicach prawa) oraz art. 64 ust. 1 Konstytucji (prawo każdego do własności); art. 64 ust. 2 Konstytucji (równa ochrona prawna własności); art. 64 ust. 3 Konstytucji (dopuszczalność ograniczenia własności tylko ustawą i tylko nie naruszając istoty tego prawa), art. 10 ust. 1 Konstytucji (zasada trójpodziału władzy); art. 10 ust. 2 Konstytucji (organy sprawujące władzę), art. 45 ust. 1 Konstytucji (prawo do sądu), art. 77 ust. 1 Konstytucji (prawo każdego do wynagrodzenia szkody wyrządzonej przez niezgodne z prawem działanie organu władzy publicznej); art. 77 ust. 2 Konstytucji (zakaz zamykania drogi sądowej dochodzenia naruszonych wolności lub praw) i art. 177 Konstytucji (zasada domniemania właściwości sądów powszechnych) w zw. z art. 21 ust. 1 i 2 Konstytucji (ochrona własności; zasady, na jakich dopuszczalne jest wywłaszczenie), a także art. 79 Konstytucji (prawo wniesienia skargi konstytucyjnej) w zakresie, w jakim sądy powszechne nie mogą badać mocy obowiązującej aktów prawnych stanowiących podstawę wpisu w księgach wieczystych. Ponadto skarżący zarzucił niezgodność art. 5 k.c. z art. 2 Konstytucji (zasada demokratycznego państwa prawnego i sprawiedliwości społecznej), art. 7 Konstytucji (zasada działania organów władzy publicznej na podstawie i w granicach prawa) oraz art. 64 ust. 1 Konstytucji (prawo każdego do własności); art. 64 ust. 2 Konstytucji (równa ochrona prawna własności); art. 64 ust. 3 Konstytucji (dopuszczalność ograniczenia własności tylko ustawą i tylko nie naruszając istoty tego prawa), art. 10 ust. 1 Konstytucji (zasada trójpodziału władzy); art. 10 ust. 2 Konstytucji (organy sprawujące władzę), art. 45 ust. 1 Konstytucji (prawo do sądu), art. 77 ust. 1 Konstytucji (prawo każdego do wynagrodzenia szkody wyrządzonej przez niezgodne z prawem działanie organu władzy publicznej); art. 77 ust. 2 Konstytucji (zakaz zamykania drogi sądowej dochodzenia naruszonych wolności lub praw) i art. 177

Konstytucji (zasada domniemania właściwości sądów powszechnych) w zw. z art. 21 ust. 1 i 2 Konstytucji (ochrona własności; zasady, na jakich dopuszczalne jest wywłaszczenie), a także art. 79 Konstytucji (prawo wniesienia skargi konstytucyjnej) w zakresie, w jakim nie może stanowić samodzielnej podstawy roszczenia o przywrócenie stosunków prawnych zgodnych z zasadami współżycia społecznego (społecznej sprawiedliwości) czy samoistnej podstawy praw podmiotowych.

Zarządzeniem sędziego Trybunału Konstytucyjnego z września 2015 r. skarżący został wezwany do uzupełnienia braku formalnego skargi przez nadesłanie pięciu uwierzytelnionych kopii pełnomocnictwa do sporządzenia i wniesienia skargi konstytucyjnej. Wraz z pismem z 7 października 2015 r. skarżący nadesłał pełnomocnictwo.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Na podstawie art. 138 w zw. z art. 139 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 1064; dalej: ustawa o TK z 2015 r.) z dniem 30 sierpnia 2015 r. utraciła moc ustawa z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643, ze zm.; dalej: ustawa o TK). Zgodnie z art. 134 pkt 1 ustawy o TK z 2015 r. w sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy w postępowaniu przed Trybunałem w zakresie dotyczącym wstępnego rozpoznania stosuje się przepisy dotychczasowe, tzn. przepisy ustawy o TK. Rozpatrywana skarga konstytucyjna została wniesiona przed dniem wejścia w życie ustawy o TK z 2015 r., dlatego do jej wstępnej kontroli zastosowanie mają przepisy ustawy o TK.

2. Skarga konstytucyjna jest szczególnym środkiem ochrony konstytucyjnych wolności i praw. Ma ona gwarantować, że obowiązujące w systemie prawa akty normatywne nie będą stanowiły źródła ich naruszeń. W myśl art. 79 ust. 1 Konstytucji przedmiotem skargi konstytucyjnej jest wniosek o zbadanie zgodności z Konstytucją przepisów stanowiących podstawę ostatecznego orzeczenia o prawach skarżącego. Wskazany przedmiot skargi konstytucyjnej determinuje wymogi formalne, których spełnienie jest konieczne dla stwierdzenia jej dopuszczalności.

3. W myśl zakwestionowanego art. 10 u.k.w.h. „, [ust.] 1. W razie niezgodności między stanem prawnym nieruchomości ujawnionym w księdze wieczystej a rzeczywistym stanem prawnym osoba, której prawo nie jest wpisane lub jest wpisane błędnie albo jest dotknięte wpisem nieistniejącego obciążenia lub ograniczenia, może żądać usunięcia niezgodności. [ust.] 2. Roszczenie o usunięcie niezgodności może być ujawnione przez ostrzeżenie. Podstawą wpisu ostrzeżenia jest nieprawomocne orzeczenie sądu lub postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia. Do udzielenia zabezpieczenia nie jest potrzebne wykazanie, że powód ma interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia”.

Zgodnie z zaskarżonym art. 2 ust. 1 dekretu o reformie rolnej: „Na cele reformy rolnej przeznaczone będą nieruchomości ziemskie: [lit.] a) stanowiące własność Skarbu Państwa z jakiegokolwiek tytułu, [lit.] b) będące własnością obywateli Rzeszy Niemieckiej, nie-Polaków i obywateli polskich narodowości niemieckiej, [lit.] c) będące własnością osób skazanych prawomocnie za zradę stanu, za dezercję lub uchylanie się od służby wojskowej, za pomoc udzieloną okupantom ze szkodą dla Państwa lub miejscowej ludności, względnie za inne przestępstwa, przewidziane w dekreście Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 31 sierpnia 1944 r. (Dz. U. R. P. Nr 4, poz. 16) oraz w dekreście Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 30 października 1944 r. o ochronie Państwa (Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 50), [lit.] d) skonfiskowane z jakichkolwiek innych prawnych przyczyn, [lit.] e) stanowiące własność albo współwłasność osób fizycznych lub prawnych, jeżeli ich rozmiar

łączny przekracza bądź 100 ha powierzchni ogólnej, bądź 50 ha użytków rolnych, a na terenie województw poznańskiego, pomorskiego i śląskiego, jeśli ich rozmiar łączny przekracza 100 ha powierzchni ogólnej, niezależnie od wielkości użytków rolnych tej powierzchni. O położeniu prawnym nieruchomości ziemskich, należących do kościoła katolickiego lub gmin wyznaniowych innych wyznań, orzeknie Sejm Ustawodawczy. Wszystkie nieruchomości ziemskie, wymienione w punktach b, c, d i e, części pierwszej niniejszego artykułu przechodzą bezzwłocznie, bez żadnego wynagrodzenia w całości, na własność Skarbu Państwa z przeznaczeniem na cele, wskazane w art. 1, część druga”.

Natomiast stosownie do zakwestionowanego art. 1 ust. 1 dekretu o wpisywaniu w księgach: „Tytułem do wpisania na rzecz Skarbu Państwa w księdze hipotecznej (gruntowej) prawa własności nieruchomości ziemskich, wymienionych w art. 2 ust. (1) lit. b), c), d) i e) dekretu z dnia 6-go września 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1945 r. Nr 3, poz. 13), jest zaświadczenie starosty, stwierdzające, że nieruchomość ziemska jest przeznaczona na cele reformy rolnej według powołanych wyżej przepisów”.

Zaskarżony art. 1 dekretu o mocy obowiązującej orzeczeń sądowych przewiduje: „[ust.] 1. Wyroki i inne orzeczenia, wydane podczas okupacji przez sądy niemieckie, są nieważne i pozbawione skutków prawnych. [ust.] 2. Przepis ustępu poprzedzającego stosuje się do orzeczeń, nakazujących w postępowaniu hipotecznym i rejestrowym wniesienie wszelkiego rodzaju wpisów w księgach hipotecznych, rejestrze handlowym i innych rejestrach publicznych tylko wówczas, jeżeli orzeczenia te zostały oparte na przepisach, skierowanych przeciwko Państwu Polskiemu lub jego obywatelom albo na nieważnych orzeczeniach sądowych czy też na innych orzeczeniach lub zarządzeniach sprzecznych z zasadami obowiązującego w Polsce porządku publicznego. [ust.] 3. Jednak orzeczenia, nakazujące wpisy hipotek w celu zabezpieczenia należności z tytułu nakładów w nieruchomościach lub z tytułu pożyczek, przeznaczonych na tego rodzaju nakłady, utrzymuje się w mocy, chociażby dokonanie nakładów lub udzielenie pożyczek i wpis hipoteki nastąpiły wbrew woli właściciela nieruchomości. [ust.] 4. Na obszarze mocy obowiązującej kodeksu cywilnego niemieckiego za orzeczenie nakazujące wniesienie wpisu w księdze gruntowej, uważa się sam wpis”.

Z kolei zakwestionowany art. 5 k.c. stanowi, że nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współżycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony.

4. W pierwszej kolejności Trybunał Konstytucyjny zbadał, czy orzeczenie wskazane przez skarżącego jako ostateczne w rozumieniu art. 47 ustawy o TK – wyrok Sądu Okręgowego w B. z lutego 2015 r. – zostało oparte na zakwestionowanych przepisach.

5. Niewątpliwie podstawą wskazanego rozstrzygnięcia oddalającego apelację powoda od wyroku w sprawie o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym nie były art. 10 ust. 2 u.k.w.h. (dotyczący możliwości ujawnienia, na podstawie nieprawomocnego orzeczenia sądu lub postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia, roszczenia o usunięcie niezgodności), art. 2 ust. 1 lit. a–d dekretu o reformie rolnej (ponieważ nieruchomości, których dotyczyło postępowanie w sprawie skarżącego, zostały przeznaczone na cele reformy rolnej na podstawie art. 2 ust. 1 lit. e tego dekretu) ani art. 1 ust. 1, 3 i 4 dekretu o mocy obowiązującej orzeczeń sądowych (gdyż w sprawie miał zastosowanie art. 1 ust. 2 tego dekretu, a przed wejściem w życie jego nowelizacji z dniem 16 kwietnia 1947 r. – art. 8 ust. 1, który utracił moc we wskazanej dacie).

6. Wobec niespełnienia przesłanki formalnej wynikającej z art. 47 ust. 1 pkt 1 ustawy o TK, polegającej na konieczności uzyskania ostatecznego orzeczenia wydanego na podsta-

wie zaskarżonego przepisu, Trybunał odmówił nadania dalszego biegu niniejszej skardze konstytucyjnej w zakresie dotyczącym art. 10 ust. 2 u.k.w.h., art. 2 ust. 1 lit. a-d dekretu o reformie rolnej oraz art. 1 ust. 1, 3 i 4 dekretu o mocy obowiązującej orzeczeń sądowych.

7. Niezależnie od powyższego Trybunał stwierdza, że powołane przez skarżącego art. 7 Konstytucji (zasada działania organów władzy publicznej na podstawie i w granicach prawa), art. 10 ust. 1 Konstytucji (zasada trójpodziału władzy); art. 10 ust. 2 Konstytucji (organy sprawujące władzę) ani art. 177 Konstytucji (zasada domniemania właściwości sądów powszechnych) nie mogą stanowić wzorców kontroli w postępowaniu inicjowanym skargą konstytucyjną. Przepisy te mają bowiem charakter ustrojowy i nie statuuja żadnych praw ani wolności jednostki, innymi słowy, nie są źródłem praw podmiotowych.

7.1. Skoro skarżący skorzystał z prawa do sądu, jego sprawa została rozpatrzona w postępowaniu dwuinstancyjnym, zaś powództwo, a potem apelacja zostały oddalone, to należało uznać także za oczywiście bezzasadne zarzuty naruszenia art. 45 ust. 1 Konstytucji (prawo do sądu) oraz art. 77 ust. 2 Konstytucji (zakaz zamykania drogi sądowej dochodzenia naruszonych wolności lub praw).

7.2. Trybunał Konstytucyjny stwierdza ponadto, że nie ma związku między zaskarżonymi normami a art. 77 ust. 1 Konstytucji (prawo każdego do wynagrodzenia szkody wyrządzonej przez niezgodne z prawem działanie organu władzy publicznej) i art. 79 Konstytucji (prawo wniesienia skargi konstytucyjnej), ponieważ żadna z nich nie dotyczy praw podmiotowych wynikających ze wskazanych przepisów ustawy zasadniczej.

8. Powołany art. 2 Konstytucji nie może w rozpatrywanej skardze stanowić samodzielnego wzorca kontroli zakwestionowanych przepisów. Wynikające z art. 2 Konstytucji zasady demokratycznego państwa prawnego i sprawiedliwości społecznej mogą zostać wyjątkowo przyjęte za samoistny konstytucyjny wzorzec kontroli, jednakże tylko wówczas, gdy „skarżący wskaże wynikające z tych zasad konkretne prawa lub wolności mające postać normatywnych praw podmiotowych. Normatywne prawa podmiotowe muszą precyzyjnie określać zarówno ich adresata, jak i jego sytuację prawną powiązaną z możliwością wyboru sposobu zachowania się” (postanowienia TK z: 6 marca 2001 r., Ts 199/00, OTK ZU nr 4/2001, poz. 107 oraz 23 stycznia 2002 r., Ts 105/00, OTK ZU nr 1/B/2002, poz. 60). W rozpatrywanej sprawie skarżący nie spełnił tego wymagania.

9. Pozostałe zarzuty dotyczące naruszenia art. 64 ust. 1 Konstytucji (prawo każdego do własności); art. 64 ust. 2 Konstytucji (równa ochrona prawna własności); art. 64 ust. 3 Konstytucji (dopuszczalność ograniczenia własności tylko ustawą i tylko nie naruszając istoty tego prawa) oraz art. 21 ust. 1 i 2 Konstytucji (ochrona własności; zasady, na jakich dopuszczalne jest wywłaszczenie), nie mogły podlegać rozpoznaniu merytorycznemu przez Trybunał Konstytucyjny z następujących powodów.

10. Skarżący upatruje naruszenie Konstytucji przez zakwestionowane art. 10 ust. 1 u.k.w.h. w zw. z art. 2 ust. 1 dekretu o reformie rolnej w zw. z art. 1 ust. 1 dekretu o wpisywaniu w księgach w zw. z art. 1 dekretu o mocy obowiązującej orzeczeń sądowych w tym, że „sąd powszechny na ich podstawie odmówił badania podstaw prawnych wpisów w księdze wieczystej czy [badania] mocy obowiązującej przepisów źródłowych, na podstawie których dokonano takich wpisów, uniemożliwiając przywrócenie prawa własności” (s. 33 uzasadnienia skargi konstytucyjnej). Tak sformułowany zarzut dotyczy stosowania prawa. Tymczasem stosowanie prawa, choćby nawet błędne, nie podlega ocenie w postępowaniu przed Trybuna-

łem Konstytucyjnym, który jest „sądem prawa”, a nie „sądem faktów”, zatem nie bada aktów indywidualnego stosowania prawa. Sądy powszechne zaś, rozpoznając sprawę skarżącego uznały bowiem, że powinien on najpierw wzruszyć w trybie administracyjnym zaświadczenie Wojewódzkiego Urzędu Ziemskiego Pomorskiego w B. stanowiące podstawę wpisu w 1946 r. Skarbu Państwa Polskiego jako właściciela, a następnie dochodzić swoich praw w postępowaniu cywilnym.

11. Natomiast niekonstytucyjność art. 5 k.c. polegać ma w opinii skarżącego na „niemożności wytoczenia samoistnego powództwa na podstawie art. 5 k.c., mającego na celu przywrócenie prawa własności według stanu zgodnego z zasadami współżycia społecznego wobec uprzedniego pozbawienia prawa własności na podstawie przepisów dekretu o reformie rolnej (...) oraz [innych przepisów] wskazanych w *petitum* skargi” (s. 33 uzasadnienia skargi konstytucyjnej). Tak sformułowany zarzut abstrahuje od treści art. 5 k.c. Zakwestionowany przepis to klauzula generalna dotycząca nadużycia prawa podmiotowego. Zawiera dwa kryteria, które uzasadniają uznanie określonego działania lub zaniechania za nadużycie prawa: sprzeczność ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa lub sprzeczność z zasadami współżycia społecznego. Skarżący chciałby, aby zakwestionowany przepis umożliwił wytoczenie powództwa, podczas gdy obecnie jego następstwem jest odmowa ochrony każdemu, kto wykonuje swe prawo sprzecznie z zasadami współżycia społecznego lub ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa. W ocenie Trybunału Konstytucyjnego uzasadnienie zarzutu niekonstytucyjności art. 5 k.c. oparte zostało w rozpatrywanej skardze konstytucyjnej na postulacie *de lege ferenda*. Taki zarzut nie podlega kontroli w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym, który jest „ustawodawcą negatywnym” i bada zgodność z Konstytucją przepisów uchwalonych przez uprawnione do tego organy.

12. Z wyżej przedstawionych powodów, na podstawie art. 49 w zw. z art. 36 ust. 3 ustawy o TK, Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.